

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie w Łapy na lata 2014 – 2016

Łapy, listopad 2014

Spis treści:

I. Wprowadzenie	3
II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej.	4
III. Odbiorcy Programu	6
IV. Cel główny i cele szczegółowe.....	6
V. Realizatorzy programu	7
VI. Zadania w zakresie wspierania rodziny	7
VII.Przewidywane efekty realizacji Programu	14
VIII.Źródła finansowania Programu	15

I. Wprowadzenie.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Łapy na lata 2014-2016 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 r., poz. 135). Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łapy zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego celem jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Opierając się na założeniach ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zaleca się zaangażowanie asystenta rodziny, o którym stanowi art. 11 ust. 3 i art. 12 przedmiotowej ustawy. Bardzo ważne jest, iż rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, otrzymywane z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, z policji, czy też od pielęgniarki środowiskowej. Celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem

dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej. Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów.

Pomoc Społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łapy na lata 2014 – 2016 stanowi realizację dyspozycji ustawowej.

Podstawą prawną działań ujętych w programie są w szczególności:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej.

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w Gminie Łapy w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Diagnoza została dokonana w oparciu o dane z Urzędu Miejskiego w Łapach oraz dane będące w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach.

Tabela nr 1: Liczba rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

L. p.	Wyszczególnienie	2013
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	1486
2.	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	1295
3.	Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	117
4.	Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	481
5.	Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Łapy 0 -17 lat	3641

6.	Liczba osób bezrobotnych – zarejestrowanych w PUP	1695
	w tym z prawem do zasiłku	126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Łapach.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje tabela nr 2.

Tabela Nr 2. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2009-2013.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin				
		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Ubóstwo	507	486	561	619	909
2.	Sieroctwo	6	4	5	3	2
3.	Bezdomność	21	26	31	16	24
4.	Ochrona macierzyństwa	262	241	232	231	239
5.	Bezrobocie	925	1006	1053	1048	1147
6.	Niepełnosprawność	284	241	230	210	230
7.	Długotrwała choroba	622	513	484	448	475
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym :	218	199	197	196	187
	- rodziny niepełne	165	149	161	155	151
	- rodziny wielodzietne	44	42	30	31	25
9.	Alkoholizm	32	34	40	37	39
10.	Powrót z zakładu karnego	26	30	10	17	19

W dalszym ciągu dominującymi powodami przyznania pomocy jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, ochrona macierzyństwa i niepełnosprawność.

Powyższe liczby i zanotowane wskaźniki stanowią dla MOPS płaszczyzny działań w zakresie form wsparcia wdrażania programów walki z wykluczeniem i marginalizacją. Zadanie pobudzania społecznej aktywności odnosi się zarówno do osób i rodzin, jak i do środowisk lokalnych.

III. Odbiorcy Programu.

Odbiorcami Programu są rodziny z terenu Miasta i Gminy Łapy, w szczególności rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przedstawiciele instytucji, podmiotów, służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych, znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niemniej jednak oddziaływaniem i wsparciem objęte zostaną także rodziny, które na skutek sytuacji życiowych i kryzysowych zmuszone zostały do korzystania z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Celem nadrzędnym zaplanowanych działań jest wzmocnienie funkcji rodzicielskich i udzielenie właściwego wsparcia by zminimalizować skutki deficytów i zaburzenia równowagi w systemie rodzinnym, które prowadzą do jej degradacji. Do wielu problemów tych rodzin należą zazwyczaj: problemy opiekuńczo-wychowawcze, bezrobocie ubóstwo, alkoholizm lub nadużywanie alkoholu, przemoc, długotrwała choroba, niepełnosprawność.

Przewidziana praca z rodziną oraz wszystkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Wszelkie działania skierowane są na zabezpieczenie bezpieczeństwa dziecka oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia całej rodziny.

Właściwie funkcjonujące, zdrowe rodziny pozwalają na lepsze funkcjonowanie społeczności lokalnej i dają perspektywę rozwoju i podniesienia standardu życia. Wspieranie i pomoc rodzinie – to jednocześnie wzmacnianie społeczności lokalnej, kształtowanie „kapitału ludzkiego”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

IV. Cel główny i cele szczegółowe.

Celem głównym jest stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych na terenie Miasta i Gminy Łapy.

Cele szczegółowe to:

- Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich,
- Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych,
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej gmina winna zapewnić wsparcie poprzez realizację powyższych celów, polegających w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego,
- wzmacnianiu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

V. Realizatorzy programu.

L.p.	Cele szczegółowe	Realizatorzy
1.	Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, placówki służby zdrowia, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Urząd Miejski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2.	Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Komisariat Policji, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki służby zdrowia, wymiar sprawiedliwości - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Prokuratura.
3.	Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

VI. Zadania w zakresie wspierania rodziny.

MIEJSKI OSRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁAPACH	
Cele szczegółowe	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających	➤ szeroko pojęta pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji socjalno-bytowych przy wykorzystaniu własnych możliwości, zasobów i uprawnień (pomoc finansowa, rzeczowa na

umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	<p>rzecz rodzin),</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych poprzez wzmocnienie funkcji rodziny, ➤ rozwój pomocy w formie usług asystenta rodziny, ➤ tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodzin i innych specjalistów pracujących na rzecz rodzin, ➤ propagowanie nowych form pomocy w formie rodziny wspierającej w zależności od potrzeb, ➤ specjalistyczne poradnictwo: socjalne, prawne, psychologiczne, inne, ➤ interdyscyplinarność współpracy i koordynacji działań MOPS w Łapach oraz instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, zapewnienie ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej w ramach współpracy z MOPS, ➤ prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego, mediacji rodzinnych, pracy socjalnej w stosunku do rodzin bezradnych w prowadzeniu własnego gospodarstwa domowego/bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych/, ➤ pomoc materialna, rzeczowa dla dzieci i ich rodzin, ➤ tworzenie i realizacja projektów i programów wspierających rodzinę w prawidłowym jej funkcjonowaniu, ➤ zwiększenie wiedzy i kompetencji rodzicielskich, podniesienie umiejętności społecznych członków rodzin z problemami wychowawczo-opiekuńczymi, ➤ zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej, ➤ wsparcie instytucjonalne rodzin dysfunkcyjnych, ➤ współpraca z instytucjami, podmiotami zapewniającym opiekę dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem wymiaru sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy.
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ współpraca z instytucjami, podmiotami w powiecie zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem wymiaru sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy, ➤ partycypowanie w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej (m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym).

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE przy MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ	
Cele szczegółowe :	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	<ul style="list-style-type: none"> ➤ diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie (zbieranie i analiza informacji dotyczących występowania aktów przemocy), ➤ podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie (edukacja społeczności lokalnej poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych oraz organizowanie spotkań, pogadek na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości wsparcia w tym zakresie), ➤ podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, poprawa skuteczności podejmowanych działań, ➤ podwyższanie kwalifikacji kadry podmiotów lokalnych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą, ➤ zapewnienie schronienia i wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy, ➤ łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej, ➤ wdrażanie i monitorowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, współpraca i integracja służb zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ➤ stworzenie bazy danych dotyczących możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, ➤ specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, prawne, mediacje, praca socjalna.
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wspieranie rodzin poprzez pracę asystenta rodziny, ➤ zapewnienie wsparcia psychologicznego, prawnego, ➤ kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego, ➤ współpraca i współdziałanie z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w sytuacji podejrzenia występowania problemu alkoholowego w rodzinie.

MIEJSKO-GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	
Cele szczegółowe:	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie imprez lokalnych i konkursów dla mieszkańców gminy, ➤ propagowanie zdrowego stylu życia w rodzinach poprzez funkcjonowanie sieci świetlic socjoterapeutycznych i świetlic

wzrostu kompetencji rodzicielskich	<p>środowiskowych dla dzieci i młodzieży o profilu opiekuńczo-wychowawczym,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prelekcje w szkołach dotyczące więzi rodzinnych i ich ewentualnych zagrożeń.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ finansowanie wyjazdów kolonijnych dla dzieci z programem profilaktycznym, ➤ udzielanie pomocy i wsparcia, motywowanie klientów do podjęcia konkretnych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzależnienia od alkoholu i narkotyków, ➤ terapia rodzinna.
Podjęmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi w wymienionym zakresie.

KOMISARIAT POLICJI	
Cele szczegółowe :	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podjęmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania profilaktyczne sprzyjające umacnianiu rodziny poprzez różnego rodzaju prelekcje i pogadanki
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania w ramach „Niebieskiej Karty”, ➤ pomoc prawna.
Podjęmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	X

PLACÓWKI SŁUŻBY ZDROWIA	
Cele szczegółowe :	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podjęmowanie działań	<ul style="list-style-type: none"> ➤ profilaktyka lecznicza obejmująca zdrowie dziecka i rodziców,

profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznawanie potrzeb środowiska poprzez wizyty lekarzy i pielęgniarek środowiskowych, ➤ doraźna usługa opiekuńcza w celu zapewnienia natychmiastowej interwencyjnej pomocy i opieki medycznej, ➤ badania okresowe - ocena dbałości rodziców o zdrowie dzieci, ➤ instruktaż dla młodych rodziców dot. prawidłowego wychowania, rozwoju i zdrowia potomstwa, ➤ aktualizowanie informacji w informatorze dla pacjenta, ➤ współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podnoszenie świadomości rodziców związanej z właściwym dbaniem o zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodziny, ➤ wskazywanie możliwości podejmowania leczenia w specjalistycznych ośrodkach (np. leczenie z choroby alkoholowej), ➤ działania w ramach „Niebieskiej Karty”, ➤ opieka lekarska i poradnictwo w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, ➤ badanie dzieci skierowanych do adopcji i kandydatów na rodziców zastępczych.
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ocena sytuacji dziecka (stan jego zdrowia i rozwój) w domu rodzinnym i rodzinie zastępczej, ➤ współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.

PLACÓWKI OŚWIATOWE	
Cele szczegółowe:	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ promowanie rodzinnej integracji, ➤ upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny (organizowanie uroczystości i imprez dla dzieci i rodziców), ➤ kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, ➤ psychoedukacja-wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla

rodzicielskich	<p>rodziców i dzieci,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ współpraca z rodzinami - pomoc w rozwiązywaniu problemów i trudności bieżących, korygowanie negatywnych zjawisk, wizyty w domu ucznia, ➤ organizacja pomocy dzieciom z najuboższych rodzin (dożywianie), ➤ współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo wychowawcze rodziny.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ monitoring i rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych dzieci, ➤ pomoc dzieciom w rodzinie zagrożonej kryzysem/ przemocą, ➤ pomoc doraźna: psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna, ➤ kierowanie dzieci do specjalistów celem uzyskania pomocy w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, ➤ motywowanie do skorzystania z pomocy terapeutycznej w przypadku stwierdzenia problemu uzależnień, ➤ mediacje, ➤ organizowanie pomocy materialnej, ➤ współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
Podjęmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udzielanie emocjonalnego wsparcia rodzicom i dziecku, ➤ praca z rodzicami dziecka koncentrująca się na niwelowaniu przyczyn sytuacji patologicznych, ➤ współpraca z opiekunami – rodzinami zastępczymi, ➤ dodatkowe zajęcia wyrównawczo-dydaktyczne, ➤ współpraca z instytucjami i podmiotami wspierające funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny, ➤ monitorowanie dalszych losów dziecka i pomoc w uregulowaniu jego sytuacji prawnej, ➤ mediacje z udziałem psychologa, ➤ zapraszanie rodziców do udziału w życiu społeczności szkolnej.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA	
Cele szczegółowe:	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podjęmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poradnictwo specjalistyczne, ➤ warsztaty dla rodziców i dzieci w okresie dojrzewania, ➤ prelekcje dla rodziców w szkołach i przedszkolach, ➤ warsztaty dla rodziców zwiększające kompetencje rodzicielskie.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie terapii rodzin, ➤ konsultacje dla rodziców, ➤ działania w ramach „Niebieskiej Karty”, ➤ włączenie rodziców do pracy grupowej w przypadku prowadzenia

	grupy socjoterapeutycznej dla uczniów klas gimnazjalnych.
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	➤ konsultacje z rodzicami.

URZĄD MIEJSKI	
Cele szczegółowe:	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie placówek wsparcia dziennego na terenie gminy, ➤ prace nad możliwością realizacji „Karty dużej rodziny”, ➤ pomoc materialna dla uczniów w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji - pokonywanie barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji finansowej rodziny ucznia, ➤ ulgi i uprawnienia dla rodziców (opiekunów prawnych) dzieci przebywających w przedszkolach prowadzonych przez gminę, ➤ ulgi i uprawnienia dla rodzin wielodzietnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	x
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	x

ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SADOWEJ	
Cele szczegółowe:	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	x
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kierowanie do instytucji udzielających pomocy, ➤ działania w ramach „Niebieskiej Karty”.

Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	x
--	---

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE	
Cele szczegółowe:	Zadania instytucji podmiotu w zakresie danego celu:
Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich	➤ poradnictwo psychologiczne.
Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	➤ poradnictwo psychologiczne, konsultacje indywidualne, małżeńskie.
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kontakt koordynatorów oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami rodzin i psychologami w celu określenia możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, ➤ współpraca z asystentami rodzin i psychologami przy tworzeniu planu pomocy dziecku i rodzinie, ➤ poradnictwo dla rodziców biologicznych, organizowanie zespołów konsultacyjnych, ➤ obserwacja kontaktów rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w rodzinach zastępczych, współpraca z Sądem w tym zakresie.

VII. Przewidywane efekty realizacji Programu.

Głównym rezultatem programu będzie powstanie spójnego systemu wspierania rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.

Poprzez realizację programu zostaną zebrane informacje, które dostarczą podstaw do planowania skutecznych działań profilaktycznych na lata następne oraz monitoringu skuteczności podjętych aktywności i wprowadzonych form wsparcia i pomocy. Zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych będzie oczekiwanym rezultatem realizacji Programu, gdyż pozwoli na przeciwdziałanie przemocy oraz patologizacji i zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Ponadto konstruktywne, interdyscyplinarne i

holistyczne podejście daje możliwość rozwoju i zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy Łapy.

VIII. Źródła finansowania Programu.

Realizacja Programu będzie finansowana z następujących źródeł:

- środki własne gminy,
- dotacje z Budżetu Państwa,
- środki UE,
- środki pozabudżetowe.